

Nr 296

Av herr **Norrby**, angående omhändertagandet av skrotbilar.

Skrotbilar och bilskrotning har med den snabbt ökande bilparken i landet blivit föremål för ett alltmer omfattande intresse från samhällets sida. Intresset tar sig olika uttryck alltifrån dagliga ingripanden mot övergivna bilvrak vid våra vägar till omfattande utredningar såsom den statliga bilskrotningsutredningen. Denna har i sitt betänkande »Bilskrotning» (SOU 1964: 21) presenterat ett förslag till bilskrotningsförsäkring, vilket utdömts av ett stort antal remissinstanser medan däremot dess förslag till lag om omhändertagande av övergivna bilvrak rönt ett positivt bemötande. Till 1967 års vårriksdag aviserad proposition om »Lag om rätt att omhändertaga motorfordon» kan förväntas bygga på bl. a. detta utredningsförslag.

Det är ägnat att förvåna att bilregisterutredningen, som tillkallades den 10 april 1964, ej beräknas slutföra eller delredovisa sitt arbete under år 1967. Skrotbilsproblemet har ju mycket påtagliga beröringspunkter med registreringsystemet. När länsstyrelserna nu successivt tillförs databehandlingsutrustning skapas helt nya förutsättningar för tidsenlig och effektiv registrering inte minst genom det automatiserade informationsutbyte med trafikförsäkringsbolagen som kan etableras.

Bilskrotningsutredningen har inte utarbetat något godtagbart förslag angående samhällets medverkan i bilskrotningsverksamheten. På sid. 31 i sitt betänkande snuddar dock utredningen vid en tankegång som är värd att vidareutveckla. Där anförs att »... de inspektionsanstalter, som kommer att inrättas för den allmänna periodiska fordonskontrollen», d. v. s. AB Svensk bilprovning, »... påtar sig en servicefunktion, som innebär att man underlättar för ägaren att bli av med den utrangerade bilen». AB Svensk bilprovning har i sitt remissyttrande över utredningens betänkande, avgivit då företaget var under uppbyggnad, av olika skäl avvisat förslaget.

AB Svensk bilprovning har förvånansvärt snabbt byggt upp en väl fungerande och allmänt respekterad kontrollverksamhet. Denna baseras på en stark central förvaltning och ett utbyggt nät av kontrollstationer. Företagets kontroll är oftast den direkta eller indirekta orsaken till en bilägars beslut att utränga sitt fordon. Denne ser därför en servicefunktion hos företaget för medverkan vid fordonets skrotning som naturlig. Starka skäl talar för att företaget göres till huvudman för samhällets medverkan vid bilskrotning.

En sålunda utvidgad verksamhet vid AB Svensk bilprovning skulle kunna ges exempelvis följande former.

Ett relativt tätt nät av mottagningsstationer för utrangerade fordon upp-

rättas över hela landet. Dessa stationer kan utgöras av kontrakterade skrotningsföretag och sopstationer, bilprovningsstationer osv. Vid mottagning av fordon utfärdas utrangeringsbevis, som av mottagaren insändes till bilregistret. Den vidare hanteringen av fordonet ombesörjes av skrotningsföretag, med vilka AB Svensk bilprovning tecknat avtal som medger full insyn i och kontroll av skrotningsverksamheten.

Så långt får förslaget ses huvudsakligen som en service gentemot de sköt-samma bilförarna, vilken helt kunde finansieras med höjda avgifter för den obligatoriska årliga fordonskontrollen. Denna höjning torde kunna understiga 10 kr. per årlig kontroll. Väsentliga rationaliseringsmöjligheter hos skrotningsentreprenörerna torde uppstå.

En ändring av fordonsregistreringsförfarandet så att säljaren och inte såsom nu köparen ges ansvaret för omregistrering av fordonet vid överlåtelse ger möjligheter till återsökning av tillkommande kostnader för omhändertagande av övergivna fordon. För identifierbara fordon sker återsökning direkt hos senast registrerad ägare, för icke identifierbara fordon täcks kostnaden genom statsbidrag. Staten kan sedan anses täcka bidragskostnaden genom indrivning av fordonsskatt hos senast registrerad ägare.

Jämsides med den föreslagna verksamheten hos AB Svensk bilprovning kan väsentliga delar av nu förekommande bilskotning fortfarande bedrivas. Detta torde framför allt vara aktuellt vid de företag som arbetar med reservdelsutvinning.

Problemet med omhändertagande av utrangerade fordon kräver en snabb lösning. Starka skäl talar för att verksamheten vid AB Svensk bilprovning utvidgas till att omfatta medverkan vid omhändertagandet. Den nytillkommande verksamheten kan finansieras huvudsakligen genom höjda avgifter för den obligatoriska fordonskontrollen.

Med hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om snabb utredning och förslag om hur omhändertagandet av skrotbilar skall organiseras, varvid de synpunkter som framföres i motionen bör beaktas.

Stockholm den 24 januari 1967

Sören Norrby (fp)